

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni.

„Apărarea” Ungurilor.

„Protestul” dela Bruxella a pus de nou la tapet chestiunea Românilor din Transilvania și Ungaria. Nu vom să arătăm acum importanța acestui „protest”. Relevăm însă încurcătura în care au ajuns Ungurii — guvernamentali și opoziționali pe o formă — în urma acestui „protest”, voind să se apere.

Acuzele ridicate în protest se îndreaptă în prima linie în contra guvernului maghiar. Departate de a susține, că guvernul actual și poporul maghiar sunt una, protestul arată totuși că guvernul este reprezentantul activ și zelos al așa numitei „idee de stat maghiar”, prin urmare acuzele se pot generaliza, dacă și nu asupra tuturor Maghiarilor, apoi desigur asupra tuturor politicianilor maghiari. Ei toți se închină fantomei nebune a „ideei”; ei toți urmăresc ținta nebună de a ne maghiariza.

De aceea la acest punct nu se poate face nici o deosebire între guvern și opoziție. Ei una sunt cu toți în scop; se deosebesc cel mult în metod și tactică. Ori de câte ori a fost vorba de a ne da o nouă lovitură, guvernul a avut secundanți parați în opoziție; ori de câte ori am atacat noi guvernul, opoziția l-a apărât și l-a îndemnat, se continue numai, tot mai energic și mai necrutător.

În chestiunea noastră națională: nu există între politicianii maghiari guvernamentali și opoziționali, ci numai — Unguri. Ei, în acest punct, sunt întotdeauna uniți, amici și tovarăși.

Pe o formă complicată, pe o formă se simt vinovați și rușinați, când îi demascăm înaintea lumii civilizate. Eată cum se explică faptul, că la Bruxella doi matadori ai opoziției sar într-o apărare guvernului.

Da! Pentru-că ori-cât de mult sunt nedreptățiți și ei, totuși, sunt Unguri, și simt, că rușinea guvernului actual se resfrânge și asupra lor, ba asupra întregului popor maghiar.

Eată rostul apărării, ce au întreprins domnii Pázmándy și Asboth.

Decât că, fatalitatea lor! Adevărul nu se poate ascunde pe vecie. Apoi uneori și gura păcătosului adevăr grăște.

Este tocmai partidul popular, partid maghiar și el, care a edat o broșură despre atrocitățile electorale ungurești. Broșura a fost tradusă în toate limbile europene și împrăștiată în lume, întocmai ca și protestul.

Și acum la Bruxella — ni-o spune chiar Pázmándy, — deputații străini au ținut chiar această broșură în fața dlui Pázmándy, ilustrând și cu ea aserțiunile „Protestului”.

Prinși astfel în propriile lor curse au trebuit să recunoască și ei adevărul, măcar în parte.

Și într-o adevăr „desmințirea”, pe care au publicat-o Pázmándy și Asboth în ziarul din Bruxella *Ind. Belge* nu face decât să confirme, din partea cea mai competentă, multe din punctele „Protestului”. Vom publica și noi întreaga „desmințirea” celor doi opoziționali, și cetitorii se vor convinge înșiși.

Putem servi și acum cu probe.

„Bud. Napló”, acel organ nespălat al guvernului, care mai furios și mai ungurește ne-a înjurat pentru publicarea „protestului”, se apucă acum de cei doi „reprezentanți maghiari” dela Bruxella, și-i spală rău, fără săpun. Nu numai, că nu-i îndestulă „Budapesti Napló” cu „apărarea” celor doi deputați, ci află că e chiar „revoltătoare”, că ea confirmă chiar acuzele (mincinoase, vezi bine), lansate de — „Ligă”.

„Alkotmány” la rândul său ține se-și apere omul său, pe Asboth, și întimpină cu un lung articol pe „B. Napló”. Prin

urmare cearta e gata; aci a ajuns „apărarea” Ungurilor.

Întreaceea foile vieneze iau și ele cuvântul.

Vaterland reflectând la articolul „apărare” din *Ind. Belge* constată, că e plin de contradicții și că conține o „ironie sângeroasă” la adresa naționalităților.

Deutsches Volksblatt înregistrând și ea articolul companiei maghiare, constată, cu cuvinte mai eufemistice, că dumnilor au mințit, și promite a reveni asupra temei.

Vom reveni și noi.

Voci din presa străină

despre

Protestul dela Bruxella.

Continuând cu vocile de presă asupra „Protestului” dăm articolul, de mult semnalat, al lui „Alkotmány”, la care vom reveni. În numeroși proximi vom publica scrisorile lui Pázmándy, cari conțin unele mărturisiri prețioase.

În ultimul număr am reproduș o voce săsească — cea a ziarului *S. D. Tageblatt* din loc, aflăm însă că aceea nu e decât o reproducere din *Reichswehr*. Rectificăm deci titlul într-o voce vieneză, și constatăm că — Viena e mai aproape ca Sibiuul.

Dintre vocile de azi relevăm cele scrise de *Vaterland*.

Alkotmány.

Protestul tinerimii maghiare din Ungaria și Transilvania (? R. „Trib.”). Sub titlul acesta studenții români dela universitatea din Bruxella au împrăștiat în lumea mare o broșură, în care ei protestează în ton energetic contra opresiunii, pe care Românii o suferă din partea Maghiarilor. Broșura aceasta, în parte și pentru mod, cum a fost împărțită, merită să ne ocupăm cu ea. Vom ține înaintea ochilor obiectivitatea, și ori-cui de l-ar căde rău, ne vom nădăjdui puțin, că desbrăcându-ne de preocupări, să analizăm din punctul de vedere al adevărului cuprinsul broșurei.

Broșura întrebuițează de introducere, procesul Memorandului, cu destulă istețime, dar, cred că nici Românii imparțiali nu vor nega, — cu ardore a șovinismului, întotdeauna gata spre exagerări. Acusa, în această cauză, o ridică în contra guvernului maghiar, și căt timp ei caracterizează politica de gendarm a egoistului guvern, rămân pe lângă obiectivitate, într-o parte permite aceasta feribetala șovinismului, care nu se poate condamna necondiționat. (A menționăm ext a *folklénul el nem iételhető* șovinismus heve megengedi.) Pentru-că noi n'am putea să zicem, că apreciază corect procedura guvernului, când îl acuză cu aceea, că prin prigonirea naționalităților vrea să câștige grația „panmaghiarilor”. Doară politica de naționalități a guvernelor maghiare de acum tocmă de aceea conține primejdii în sine, pentru-că e lipsită de sinceritate, absolut necesară în această importantă chestiune, — atât față cu naționalitățile, cât și față cu Maghiarii, — ale căror drepturi și datorințe, ca susținători de stat, nu se pot pune la discuție, și ori-care Maghiar, care le-ar pune în discuție, ar comite păcat.

Dar șovinismul ultraist devine deja nedrept, când zice că elementul (rasa) maghiar este dușman al naționalităților. Cu aceasta ei tradesază, că nu cunosc rasa maghiară, că nu cunosc istoria statului maghiar, care în toate fațetele ei dovedește tocmai, că națiunea maghiară a fost nu numai tolerantă față cu naționalitățile, ci că în contra dezvoltării lor nici-când n'a voit să pună piedeci, ba cu toleranță ei orientală mai mult a arătat înclinațiune spre a se contopi (în alte rase nemaghiare. — R. Trib.) Mai mult pentru aceasta ar trebui acuzat maghiarimea, dacă și aceasta acuză n'ar afla expresiune în altă formă decât în constatarea simplă a faptului; doar și asta e o acuzare destul de energică. Și dacă dispunem luate de guvernul maghiar s'ar fi în-

dreptat curat numai spre scuturarea din acest indiferentism oriental, atunci nici guvernul n'ar pute fi învinovățit. Decât că guvernele de până acum nu au voit să recunoască aceasta scădere a rasei maghiare, în parte pentru-că prin aceasta ar fi provocat pe Maghiarii în contra lor (guvernele R.), dar' nici în contra exagerărilor naționaliste n'au cutezat să se apere cu aceasta, pentru-că se temeau, că și naționalitățile ar pute înțelege fals această apărare și le-ar denega spriginul seu în momentul cel mai critic.

Dacă guvernele maghiare s'ar fi nisuit să contrabalanseze prevaricațiunile naționalităților prin dezvoltarea sentimentului național maghiar, atunci chestiunea naționalităților n'ar fi ajuns așa de ascuțită în viața noastră de stat, și dacă în sinceritatea activității sale în această direcțiune (foarte înclan! R. „Trib.”) de dragul naționalităților nu li-ar fi promis favoruri în afară de cadrul constituțiunii spre păgubirea statului maghiar (a magyar államiság rovására) — atunci n'ar fi dat prilej, ca șovinismul sângelui tineresc să se avânte în exagerări nedrepte.

(Pasaajul acesta, foarte înclan, e absolut greșit în chiar punctele sale de pornire. Aici ziarul maghiar laborează de aceeași greșală, ce o impută guvernelor maghiare: lipsă de sinceritate. Se vede, că ar vră să fie în câva drept, dar' vrea să fie și pe placul șovinistilor. La doi domni nu se poate sloji; de aci provine și înclanitatea.)

Aceasta e o parte umbrăsoasă a lucrului; ceeaaltă e amestecul locuitorilor din state străine în chestiunea naționalităților. Nu zicem, că acest amestec a fost spontan, dar' tocmai aceasta e cea ce trebuie condamnat necondiționat, că amestecul l-a provocat naționalitatea română dela noi în loc: ca să se fi nisuit a-și apăra existența, cum se zice atacată, și desvotarea sa între hotarele statului maghiar cu mijloacele întemaiate în legile scrise și cu cele garantate prin legile morale și firești. Aceasta e de condamnă necondiționat, în contra acesteia luptătorii ideii de stat maghiar sunt datori să lupte, și pentru aceea chiar, că acest lucru îl pot face fără vătămarea intereselor bine înțelese ale naționalităților.

De o parte aceasta a fost și e azi greșala naționalității române, de altă parte însă e de condamnă absolut exagerarea șovinismului, atunci când naționalistii fanști avîntându-se prin regiuni amăgitoare se reîntorc de acolo fermecați de strălucire și uitându-și de statul maghiar, vor să întemeze de stat naționalist afară de ctatul maghiar, ba chiar în detrimentul acestuia. Cu aceasta ei atentează la unitatea de stat aproape milenară, și ca să-și ajungă acest scop, ca să creze o basă la aparență reală vișurilor lor, ei nu respectează cum se cuvine istoria și nu sânt drepți față cu statul maghiar, și aceasta purtare a lor ei o deosebesc neapărat de cătră aceea, ce o au față de guvernul maghiar. Dacă naționalitatea română s'ar pute desbrăca de aceste greșeli, n'ar face și din partea sa așa acută chestiunea și mai puțin od'u s'ar resfrânge asupra lor.

Da, dacă ar urma drumul indicat de mine, atunci procedura lor s'ar pute numi procedură legitimă, dar' înaintând pe un drum, pe care acum ajung pozitiv la protestarea lor nedreaptă, sigur se abat dela drumul legitim și nime nu va crede înmului de glorioare, de cuprins pur poetic, cântat despre Români, imn care se cuprinde în protestarea lor și care la prima vedere îi revelează caracterul unilateral, și astfel nici plângerei lor, care la suzul imnurilor de glorie, în fața acestora firește că își pierde din putere; și devine evident, că în scrierea tuturor acestora rol distins a revenit fantasiei vii a tinerimii.

Dacă în nedreapta lor broșură se provoacă ei la trecut, noi încă ne putem provoca la trecut, putem spune, că de pildă în 1437, când Sașii, Ungurii și Secuții s'au aliat într-o reciprocă apărare contra Turcilor, Românii n'au fost în această alianță, și până-ce aceia pe astfel de drum s'au constituit în națiuni autonome, Românii au rămas total din această organizare și astfel nici în această organizare nu și-au luat partea de drept public.

Dacă se provoacă ei la strălucita „civilizație a trecutului naționalității române, elupată independent cu ajutorul genului național, încercându-se prin aceasta a nimici pe Ma-

ghiari, oare noi nu putem spune, că în trecut prin măsurile lor bisericești, diplomatice și reformatoare, Bethlen Gábor și Rákocziștii au îndreptat asupra civilizației și a progresului nu numai al Românilor din Ardeal, ci și asupra Românilor din România, și că în câștigarea culturi naționale din trecut asemenea Sașii și Ungurii le-au fost conducătorii. Ear' aceste fapte perd foarte mult din puterea plângerilor lor și le arată, ca pe icoanele vane ale fantasiei aprinse.

Dacă Românii împreună s'au luptat cu Ungurii în zilele de grea cumpănă, au făcut-o de datorință și dacă Românii s'au întors în trecut contra lor, i-au ațiat într-o această pribegie reîntorși acasă din România, dar' cu această dușmănie nici-când nu și-au câștigat drepturi de a ridica acuze contra națiunii maghiare și de a visa pe baza acestor acuze unitate națională românească.

Idea de stat maghiar trebuie să rămână sfântă și neatacabilă chiar și înaintea Românilor. (Ba ghin că nu!! — Red. „Trib.”), și ei trebuie să recunoască toate acele drepturi, cari din această idee chiar, conform dreptului modern de stat revin rasei maghiare. Nu aceste drepturi să le vătămă, dacă vreau să atace actualul sistem de guvernare, ci guvernul, nu drepturile națiunii maghiare și maghiarimea să o atace, dacă singuratici, cenzând în extreme, se năpustesc violent asupra Românilor, precum noi Ungurii n'ar trebui ca după singuratici ultraști valahi să rostim judecată asupra totalității Românilor din Ungaria. Dacă ținem această măsură, Românii nu vor vorbi despre maghiarimea, care le apăra drepturile, ca despre niște opresori, și maghiarimea nu va acusa cu răsvădăre pe Români, cari luptă pentru susținerea caracterului lor național. Altfel, crează-o Românii, fantasmiile lor vor rămâne utopii, pentru-că așa dispune legea alcătuirilor de stat europene, ear' noi Ungurii nu contopirea o vom propaga, ci vom crește involuntar poate și inconștient, puterea rezistenței.

Recunoaștem noi, pe cum spune broșura, că parlamentul reprezintă voința guvernului, nu a poporului, recunoaștem, că instrucția publică e azi în mâinile guvernului mijlocul silniciei; dar' nu numai față de Români, ci și față de Unguri, aceasta nu pledează contra maghiarimei, ear' pe lângă cauza română numai într'altă, într-o această silnicie desconsideră legile de naționalitate. Dacă din aceste silnicii ar voi să facerească armă contra maghiarimei și pentru realizarea unor visuri utopice, devenim dușmani; dacă contra acestor silnicii vreau să lupte ca cetățeri ai aceleiași patrii împreună cu Ungurii, rămânem prieteni buni, dar' pentru această prietenie nimic nu lăsăm din idea de stat maghiar și din drepturile (! — R. „Trib.”) națiunii maghiare.

Asemenea distincții ar fi trebuit să facă autorii broșurei, ear' nu se contunde (! — R. „Trib.”) necontentit națiunea maghiară cu guvernul maghiar de azi, care, trebuie să recunoaștem, guvernarea o caută în silnicii, puterea în călcarea drepturilor. — Dacă rămân ei pe lângă această distincție, broșura lor câștigă altă formă și acuzele lor ar fi făcut poate oare-care impresie asupra Europei culte. Dar' știm, că politici naționali serioși ai Românilor o și fac totdeauna această distincție și că această nici nu se adresează cu plângerile lor puterilor europene, nu să provoacă la tradiții, cari numai potrivite nu-s de a forma baza formațiunii de stat contrare ideii de stat maghiar. Cu acestia ne înțelegem foarte bine noi Ungurii, drepturile acestora noi încă le respectăm tot atât de mult, ca ei pe ale noastre, tot atât de mult le apărăm, ca ei pe ale noastre.

La ce-a trebuit să atace autorii broșurei reuniunile de cultură maghiare? Cu aceasta au comis nu numai nedreptate și neadevăr, ci au imputericit națiunea maghiară la atac contra ședințelor culturale române; pentru-că ce-ți cade ție, tmi cade și mie. La ce să atace limba statului. (Aha! Ghiarele mîței ies din sac!! — R. „Trib.”) Prin ceea-ce mărșă fără folos confuzia și nu pot încă dovedi, că vreau (Ungurii) să sufocă viața culturală românească. La ce să se provoace la ura Ungurilor față de Valachi, când aceasta nu-i adevărată și când prin aceasta se prezintă cu și cum prin această prătină ură ei au supt adevărată ură contra noastră.

N'a succes deci această parte a broșurei, ci guvernul lui Bánffy se poate convinge, unde duce domnia sêlbăției silniciei.

Lui îi folosește, pentru-că se poate desfăta în strălucirea baionetelor gendarmerești, dar' statului maghiar și ideii de stat maghiar îi strică. Ar pute învăța (guvernul Bánffy) din ea, că silnicia nu înseamnă toată mișcarea lor, până-ce prin aceste mișcări trec hotarele permise. Școale pot cere, doar' își au școale, dar' în acestea să suferă pe Ungur și să nu cultive ura contra maghiarimei, fiind adunări, dar' în aceste recunoască idea de stat maghiar (! — R. „Trib.”) și nu viseze de noua Românie pe ruinele statului maghiar.

Astfel desvotă ei sentimentul național, dar' nu voiască a ne împedece să facem ceva întru apărarea Ungurilor, cari trăesc între ei și se ne nisum a crește între naționalități respectul față de națiunea maghiară.

Astfel ei pot rămâne Români, dar' e de datorință națiunii maghiare, că totdeauna să apere unitatea statului maghiar.

Vaterland.

Das Vaterland din Viena scrie în numărul seu dela 18 August următoarele:

Contra pasivității. Liga română a adresat conferinței interparlamentare din Bruxella un protest, care fiind privit ca afacere internă a Ungariei n'a fost pus la ordinea zilei așa, că nici n'a ajuns să fie pertractat în ședințele ei. (Aici greșete ziarul vienez, redus de sigur de zările ungurești. (Red. Trib.) Cu privire la acest protest au publicat delegații maghiari Ioan Asboth și Dionise Pasmady în „Independance Belge” o declarație, în care ajung la concluzia, că până când vor merge Românii cu plângerile lor înaintea străinătății, în loc să le dea expresiune — părăsind pasivitatea — în parlamentul ungar, nu e posibilă nici o leuire. Ori cât de mult trebuie să aprobăm, dacă numiți deputați arată cât e de necorect, când naționalitățile caută afară de țeară suferință, trebuie și aici să se constate exact deosebirea dintre o lamurire necesară a străinătății în scop de a sil guvernul intern să curme cu sistemul nerăzindării, și între o cooperare pumbilă, trădătoare, cu străinătatea. Dacă ceea-ce au făcut delegații români ar fi în sine ceva nedrept, cum și-ar pute justifica delegații maghiari înfăptuirea lor? Nu s'au dus ei mai cu seamă pentru a apăra punctele de vedere maghiare la conferențe? De asemenea e de sigur adevărat, că naționalitățile ar trebui să părăsească pasivitatea și să se prezente în parlament. Dar' chiar cei doi deputați numiți mai sus, cari au luat în fața brutalităților dela alegeri o poziție contrară atât de bărbătească, trebuie să admită, că în invitarea lor către naționalități că să se prezente în parlament, spunând adevărul, zace o ironie sângeroasă la adresa naționalităților.

Slovacii Ungariei au fost siliți la alegerile ultime sau să flămânzească și să zgribure treii zile departe de localele de alegeri, s'au n'au fost admiși de loc la alegere, ba au fost chiar împușcați, și asta nu numai sub Bánffy, ci ori-când au voit să aleagă după placul inimii lor. Lor le e permis să aleagă numai când voeste guvernul, sau apoi să se pregătească de a fi împușcați. Și totuși au unii curajul trist, între astfel de împrejurări, de a-i provoca în fața străinătății să intre în parlament. Această procedură se observă față de alegătorii români. Nu e astfel o formală batjocură a naționalităților, când le înviți la părăsirea pasivității? Ori doară cred ei, că și naționalitățile încă ar pute să fure și să stoarcă milioane pentru scopuri de alegere, cum fac liberalii, ca astfel să le ajungă pentru de a pute birui corupția liberală electorală cel puțin cu bani? Purcezend din toate aceste puncte de vedere declarațiunii deputaților Asboth și Pázmándy li-se poate da numai răspunsul: Asigurăm naționalităților mai întâiu alegeri cinstite, libere și numai după aceea le invităm să părăsească pasivitatea lor, de sigur regretabilă. Până

atunci o asemenea „apărare” a punctului de vedere unguresc e, drept spunând, numai o seducere, care fie ea rezultatul unei intenții ori-cât de bune, trebuie să-și peardă în cele din urmă efectul și-n țeară, și-n străinătate.”

Deutsches Volksblatt.

Cetm în anul de seară deia 17 Aug. următoarele:

În decursul conferenței interparlamentare ținute în Bruxella a fost distribuită între membrii și o scriere intitulată „Protestation des Roumains de Transylvanie et de Hongrie contre l'oppression magyar”. Cei doi delegați maghiari, Pázmándy și Asboth s'au exprimat asupra protestului în coloanele ziarului „Indep. Belge”, la ceea-ce vom reveni. Deocamdată vrem să constatăm dintr'un articol apărut în „Magyarország” și semnat de delegatul Pázmándy, că „delegații maghiari au trebuit să acopere, pe cât a fost cu putință, abuzurile electorale ale guvernului unguresc”. Pentru aceea punem noi preț pe această constatare, căci prin ea se admite, fără doar și poate, că delegații maghiari au informat incorect pe ceilalți participanți la conferență.

Sibiin, 19 August n.

Honvezii și armata comună. Casul caracteristic dela *Besstercebánya*, despre care am publicat mai multe sub titlul acesta, a aflat resunet până și în Hamburg. Organul Bismark-ist *Hamburger Nachrichten* publică o telegramă, datată: *Budapesta*, 14 August și expedată de agența Reuter, prin care se desmente cazul relatat de noi. „Die Meldung der „Hermannstädter Tribune“... — spune telegrama — entbehrt jeder Grundlage.” (Știrea „Tribunei” din Sibiin e lipsită de orice basă.) Dar' mai în jos totuși condece ceva, căci se zice:

„E adevărat, că s'au întâmplat vătămări neînsemnate, dar' acelea provin din firele de năsip, cari, precum adese se întâmplă la manevre, au ajuns în puști.”

Desmințirea — am spus — ni-se pare prea aforțată, și nu o putem primi, cu atât mai vrtos, că aflăm nouă detalii asupra casului. „Deutsches Volksblatt” din Viena descrie cazul într'un număr din urmă, cu următoarele primite din *Neusohl*:

„O întâmplare senșțională preocupă nu numai orașul nostru, ci întreg comitatul. Zi-lele acestea venind două batalioane din regimentul 25 de infanterie pentru de-a face de-prinderi de pușcat. Soldații regimentului 16 de honvezi, staționați în Neusohl, încep să puște în decursul deprinderilor asupra soldaților - oaspeți din armata comună. În ziua a doua comanda majorul din reg. 25 de infanterie, Odilo nobil de Schöner, un atac asupra honvezilor. Soldații pușcară, conform poruncii, mai întâiu de câteva-ori asupra honvezilor și apoi păsă la atac. Și cestia din urmă împușcă de câteva-ori asupra „bakái”-lor (așa le zic Maghiarii la infanteriști), din ale căror rânduri se auză imediat strigăte de durere. Majorul comanda suflarea signalului de încetare a atacului și constată, că gese soldați ai armatei comune au fost răniți la grumazi și în față. Oficerul honvezesc, care a fost numai decât încunoștințat, introduse cercetare. S'a constatat, că gese soldați ai armatei comune au fost răniți la grumazi și în față. Oficerul honvezesc, care a fost numai decât încunoștințat, introduse cercetare. S'a constatat, că în puștile honvezilor erau bucăți de plumb. Soldații răniți fură aduși la Loșont. Dela Cașovia a fost chemat din partea armatei comune, dela Pojon din partea honvezimei, câte un auditor la Neusohl. Mai mulți honvezi susținuți în afacere sunt deținuți.”

După acestea așteptăm o desmințire mai puțin naivă, decât cea de sus, dacă e vorba să creadă lumea, că aci nu s'a întâmplat un adevărat cas caracteristic pentru honvezime.

Din Maramurș. Dl vicar al Maramurșului, reverendissimul *Tit Bud* ne trimite un lung răspuns la cele publicate de noi sub titlul *Din Maramurș*. Vom publica acest răspuns, căci aruncă lumină asupra stărilor din acele părți. Anticipăm însă, că dl vicar nu răspunde nimic la cea mai gravă acuză, că „i-s'a făcut personal, aceea de a fi vicepresident al „kulturregylet”-ului unguresc din Maramurș. Așa se vede, că dl vicar nu are cunoștință despre cele scrise în „Tribuna” referitor la acest punct. Ne vom îngrijii, ca dl vicar să primească și acei articoli, spre a pute să răspundă.

Congresul pentru autonomia catolică — scrie P. L. — va fi conchemat numai în a doua jumătate a lunii lui Octomvrie. Amânarea arată, că se ivesc greutăți cu privire la autonomia.

Pentru portul național. La ultima adunare a despartământului din Blaj al „Asociațiunii” Revs. domn *Gavrilă Pop*, canonic metropolitan, a oferit despartământului 50 fl. pentru 2 premii de câte 25 fl. Pe cât aflăm un premiu este destinat unei scrieri, care ar promova iubirea portului național. Fapta frumoasă vorbește de sine.

Din București.

— *Scrisoare particulară a „Tribunei”.* —

— 3/15 August 1897.

Visita prințului bulgar. — Sărbările din Ruscuk.

Cetitorii „Tribunei” au văzut de sigur, din relațiile publicate, că visita prințului Bulgariei a fost primită aci cu o indiferență care se dovedea la fiecare dintre Români și la cari toți ne așteptam. Opinia publică, presa, autoritățile chiar, cu tot entuziasmul ce după comandă li-se cer, au făcut prințul principatului vecin o primire cu totul „rece” după-cum se exprimă chiar și ziarele străine. Putea oare să se primească cu bucurie și entuziasm șeful unui popor, care ne amenință mereu și care pare că a uitat recunoștința, ce ne-o datorește? Bulgarii au uitat sângele românesc vărsat pe câmpurile dela Plevna pentru liberarea țerei lor și de când Rusia pare ai fi luat sub protecție, ei își aținesc privilegiile asupra Dobrogei și nutresc dorințe de... cucerire.

Trec peste amănunte în destul cunoscute, la scopul vitei. Se știe, căci s'a afirmat lucrul de ziar „Epoca”, că prințul Ferdinand n'a venit aci decât ca să stăruie pe lângă regele nostru, ca să-l impace cu M. S. Împăratul Francisc Iosif. Faptul n'a fost desmințit de loc, ba mai mult chiar a fost publicat și de ziarele vieneze. Acest interes, ce-l căuta la Curtea română, a făcut pe toți ca nici să nu bage în seamă această vizită, și azi toți au și uitat că prințul Bulgariei a trecut pe la noi prin țeară. Bulgarii au cules, ce au séménat. Când au câte un interes, se adresează la Români, ear' apoi când simt o protecție străină, ne arată colții și nutresc planuri, cari devin ridicole prin pretențiile lor.

La Giurgiu, căci lucrul nu s'a auzit până aci, se comentează mult faptul, că principele Ferdinand a refuzat să fie condus de vaporul ce autoritățile române „i-l-a pus la dispoziție, preferând să treacă Dunărea cu un vapor bulgăresc. Se pregătise vaporul „Carol”, unul din cele mai frumoase bastimente ale flotei române. Până și azi se întreabă publicul, de ce oare principele Ferdinand a refuzat aceasta, și nimeni nu poate găsi răspunsul. Să fie oare răspuns la „răceala”, cu care a fost primit aci?

Acum amintirea acestei visite e ștearsă și nimeni nu mai vorbește de dinsa.

De ar fi vrut, ar fi putut învăța multe dela noi, atât suveranul cât și poporul bulgar! România să le serve de exemplu, căci pe când de dinsa și Suveranul ei nu se aud decât laude în cercurile diplomatice și presa străină, de Bulgari și Suveranul lor nu se aud decât reproșuri și că politica lor lasă de dorit și nu corespunde așteptărilor curților europenești.

Principele Ferdinand s'a dus și să sperăm, că la o a doua vizită, ne va face ca să-l primim mai cu căldură.

Mari pregătiri în Bulgaria, căci eri 2/14 August să împlineau zece ani, de când prințul Ferdinand e în capul principatului vecin. Sărbări sngomotoase însoțesc această aniversare și timp de trei zile, de Sămbătă până Marți seara, Ruscuk-ul va fi în sărbătoare.

Principele bulgar a fost la Constantinopol, unde în uniformă de mareșal turcesc a sărutat mâna Sultanului. Acest act de vasalitate e, de sigur, răspunsul la sngomotele ce dorințele bulgare răspândiseră, adică de-a proclama independența și regalul. Văzând sngomotel ce se face și cât de rău ar fi fost privit acest nesocotit fapt, șeful bulgar s'a dus la Constantinopol să asigure pe Suveranul său de supunere și de ascultare. Aceasta și nu altul poste fi rostul visitei din capitala Turciei.

Sosesc tocmai din Ruscuk. Dați-mi voe să vă raportez de ce am văzut.

Vineri la orele 6 seara principele Ferdinand a sosit în Ruscuk, venind din Constantinopol prin Varna, ca să ste pe timpul sărbătorilor.

Am vizitat orașul, care era împodobit cu drapele și cu ghirlande de verdeață. Dela debarcadele și până la palatul prințului erau steaguri și alte decorațiuni. Pe piață în fața tribunalului și lângă grădina publică să ridica un mic arc de triumf, care în mijlocul său avea acățate portretele principelui, prințesei și copilului Boris.

Camera de comerț era foarte frumos împodobită cu steaguri și lanterne pentru iluminări.

Sămbătă, 2/14 August, au început sărbările.

Pe lângă decorațiunile din ajun se mai împodobește și sosaau ca duce din oraș la lagăr, la platoul unde va ave loc defilarea trupelor. Un drum lung de vre-o trei chilometri la vestul orașului.

La orele 9 dimineața principele, în uniformă și plin de decorații, pornește dela palatul-casă într-o trăsură cu doi cai la lagăr. Pe tot parcursul din oraș la locul de sărbare, lume foarte multă, Turcii și Ovreei predominau, însă nici un strigăt de bucurie, nici un „ura!” măcar comandat de poliție. Oare entuziasmul bulgar să fie manifestat pe tăcutele?

Ajuns la câmp, principele cu suita sa se dă jos, și întră într-o baracă de pânză, nu mai mare ca o odaie spațioasă, unde consiliul comunal, societățile cu drapele, vre-o trei, îl așteptau. Metropolitan cu înaltul cler a oficiat un tedeum, care din când în când era însoțit de cântecile unui cor bisericesc. S'a ținut două discursuri, unul al primarului, ear' altul n'am putut afla al cui; prințul n'a răspuns la nici un discurs și a stat imobil în tot timpul ceremoniei. Într'acest timp trupele adunate pe câmp stau descoperite, ear' la sfârșit o baterie de artilerie pusă pe un deal a început a trage salve.

Când slujba bisericescă s'a terminat, prințul cu suita sa a încălecat și s'a dus să primească defilarea.

În tot acest timp lume venia foarte multă și alergia, care unde găsea un loc. Tribune nu erau de loc, astfel că toți stau sub arșița soarelui. Neregula era foarte mare și poliția cu agenții ei călări de abia au putut să facă loc trupelor.

Corpul consular din Ruscuk foarte nemulțumit, căci nu li-s'a dat tribună, ci l'a așezat la spatele cailor prințului și suitei sale, era expus cum sta în picioare, a fi lovit de copitele nechezătorilor princieri. Ieri se comenta mult acest fapt regretabil, care a nemulțumit pe toți consuli.

La orele 11 și jumătate se dă semnalul defilării.

Principele cu suita călare se oprește în loc la o distanță de vre-o 20 metri de baraca, unde s'a oficiat tedeul.

Colonelul Trandarewski dă comanda, care se repetă de toți gradații rind pe rind, tobele răsună și trupele iau poziție de defilare.

Defilarea începe cu excadronul de gardă al principelui. (Când comandantul acestui excadron s'a dus în galop să-și iee comanda, șapca „i-a căzut din cap, ceea-ce a provocat risul poporului).

Apoi începe infanteria, care defila pe linie de companie (o roată). Cele patru regimente de infanterie cu muzicile lor au defilat foarte slab.

După aceea un batalion de genii săpători și o companie de marină cu muzica ei. Aceasta din urmă a fost mai bine.

Artileria urmează infanteriei. Un regiment și jumătate a defilat pe baterii de patru tunuri, slab de tot.

Cele două regimente de cavalerie au fost mai bine și s'au prezentat frumos, însă aci alinierea lăsa de dorit.

Cu această defilarea trupelor aduse din Varna, Ruscuk, Siliștra și alte orașe, s'a terminat pe la orele 11 și toți ne-am îndrurnat înspre oraș pe o căldură tropicală, și fiind la discreția birjarilor, care ne lua câte 5 franci pentru a ne duce în oraș.

Ce am observat, e lipsa de entuziasm a poporului bulgar. N'am auzit un strigăt de bucurie, un semn de manifestatie măcar. Soldații nu au făcut mai bună impresie decât oficerii lor. Armata fusă promite și e destul pentru un principat așa de tinăr. Am intrat în oraș printr'un defileu de Ovreei, Ovreeice, Turci și cadâne și am așteptat mult trîmbițele evenimentele.

La 12 ore totul era sfârșit. Prințul s'a întors la palatul seu de lângă Islach-Hanne.

După amezai în oraș, care era tot împodobit, circulația pe strade era mare. Lume foarte multă, mai ales că toți Giurgiuvenii au venit în Ruscuk.

Seara a avut loc iluminări spre marea bucurie a poporului și a Giurgiuvenilor, cărora li-s'a oferit un mic spectacol agreabil și că-rora li-s'a mai dat ocazia de a alunga monotonia, ce lunile de vară o dau orașului.

Diminecă, a doua zi de sărbări, mare banchet dat de bancherul cel mai bogat din Ruscuk, Simionoff.

Luni banchet la metropolie și ear' iluminări.

Marți s'a anunțat plecarea prințului la Sofia.

Astfel se termină aceste sărbări ale împlinirii celor zece ani de zile de când principele Ferdinand e în capul Bulgarilor.

Nici un eveniment din cele trîmbițate, nimic din sngomotele de proclamarea independenței și regalului, fapte cari se câștigă în război, ear' nu cu visite pe la curțile eu-

ropenești și speranța în sprijinul Rusiei și răscoale în Macedonia.

Se comentează mult faptul, că corpul diplomatic din Sofia n'a fost invitat să participe la aceste sărbări din Ruscuk, cari au fost o formalitate făcută în familie, ear' nu sărbări ale unui popor, ce iubilează și se înveselește.

De ce nu s'au făcut aceste sărbări în Sofia, în capitala principatului?

Gurile rele spuneau ieri în Ruscuk, că frica de vre-o răzbunare și frica de vre-o contra manifestație a determinat pe prinț să facă aceste sărbări aci pe malul Dunării într'un colțșor al țerii.

Poate să fie și adevărat, căci totul e posibil la Bulgari.

Impresiunea-concluzie, ce am păstrat-o dela aceste sărbări, e că poporul bulgar mai mult suferă, în lipsă de altceva mai bun, pe principele Ferdinand al lor, care pare a nu corespunde așteptărilor poporului, în capul cărui se află de zece ani. De s'ar dovedi contrarul!

Iancu și „Nemții”

de Iosif Sterca Șulufiu.

(Urmare.)

Barîi în v. 2 p. 620 face asemănare între starea Românilor de pe timpul, când poporul era sclav și între starea de sub absolutism și constată, că Români au făcut progrese în toate direcțiunile. Lucru natural, îndată-ce poporul a scăpat de sub jugul sclăviei și ajunse a fi proprietar și a dispune de moșia și de persoana sa, a dezvoltat o altă activitate; dar' Barîi nu atribuie „Nemților” nici un merit, ci zice că: „În locul regilor mici” (nobilimea, stăpânii Valachilor) luase augustul împărat guvernarea; Barîi termină așa: „Încă numai zece ani din acel tutorat vitreg așa pe cum era el, rămas însă tot în calea pe care apucase el în anii din urmă, și fructele lui s'ar fi cunoscut pe un veac înainte.”

Care au fost anii din urmă?

Noi „betrânii” știm, o spune și Barîi în v. 3, p. 5 că: „Absolutismul strimtorat cereacă a se susține prin schimbări de persoane și unele concesțiuni.” Anii din urmă au fost 1859—1860, când „Nemții” erau pe ducă. Cetiți ceea-ce spune și Barîi în v. 3 p. 9. despre lupta tuturor popoarelor în contra absolutismului și vești ale impresiunea ce a făcut vorbirea Italianului conte Borelli, care a spus ministrilor verde în față, că: „Funcționarii, cu excepțiunea celor dela justiție, nu mai poartă cu poporul ca funcționari jurați și salariați, ca servitori ai statului, ci ei se poartă ca domni, ca mici împărațuși, adesea foarte brutali, pare că toată lumea ar fi condamnată să fie roaba lor; deci să se înfințeze nemijlocit, chiar în cabinetul Maiestății Sale, un oficiu central de control, de supraveghiere, la care cei asupriți să poată alerga cu plânsorile lor.”

Acest control s'a și introdus; ear' sistemele a căzut. De aceasta epocă mai blândă vorbește Barîi.

Maghiarii și Sașii constată în scrierile lor, mai ales Maghiarii, că în timpul absolutismului, fiind ei scoși de pe toate terenurile publice, au dezvoltat pe terenul cultural și economic un progres colosal; se înțelege nu din grația „Nemților”, ci din propria lor activitate.

Apropos „betrânii”! Măi că tare vă genează „betrânii”. Imorali omeni trebuie să fie cei-ce abia așteaptă ca să murim odată. Puțină răbdare încă și vi se va împlini dorul. Când ne vom duce „ad patres conscriptos” și ne vor întreba *scumpii noștri betrâni*: ce fac „tinerii dela „Tribuna Poporului”? Ce alta vom pute să le răspundem oecât că acei „tineri savanți”: sed pe ruinele cauzei naționale, pe cum ședea înainte de Christos cu 88 de ani Marius pe ruinele din Cartago.

Aveți grije s'o pățiți, pe cum o pățișe, un „tinăr”, care apucase pe „betrânul” seu tată, și-l băta în curte.

Văzând vechnul această barbarie, „i-a sărit „betrânului” într'ajutor. „Betrânul” însă „i-a zis: „Dă-i bună pace, eu am tras pe tatăl meu din odaie până-ntîndă; fiul meu mă hăfă acuma până în curte, dar' bun e d-zeu! fiul dănsului îl va hăfi pe el până la poartă și dându-i cu piciorul îl va arunca pe stradă.”

Nunc venio ad fortissimum virum.

Văzurăm, din punct de vedere „istoric” și „politic”, acel „galimathias”, cu care s'a făcut de risul oamenilor ignoranți din „Tribuna Poporului”. Acuma să-l vedem din punct de vedere al individualității sale, adică din punct de vedere moral: ca „spitzel”, ca denunțant.

În numărul 134 îmi aruncă în față dușmănie contra „Nemților” și că eu n'ași lucra adecă n'ași scrie în spiritul lui Iancu: care a luptat pentru „Împărat și nație”. Cu alte cuvinte, că eu ași fi: *antidînastic*.

Înainte de toate constat, că trebuie o foarte mare dosă de maliție, ca să scoată cineva la iveală din scrierile mele o dușmănie față cu Nemții.

Urgia tuturor popoarelor în contra absolutismului lui Bach e cunoscută în întreaga Europă; acel sistem a fost condamnat de către toate popoarele monarchiei, mai ales de către Nemții din Viena, cari prin jertfe de sânge au îngropat în 13 Martie 1848 urgisitul sistem al lui Metternich, care a ținut milioanele de cetățeni în întunec și sclăvie. Sistem pe care Bach l'a relăsat de sub baricadele din Viena, pe care baricade însă acel Bach luptase cu mult curagiu în contra sistemului lui Metternich.

Eu am constata pur și simplu un fapt, cam acel sistem nemțesc a terorizat și brutalizat pe Români ardeleni; cu ce ingratitude s'au purtat față cu Iancu, care s'a luptat pentru „Împăratul”, dar' nici prin minte nu „mi-a trecut, ca eu să mă cugă la Nemții de azi, la națiunea germană. Peste tot politica n'am făcut, nici fac politică, sânt sătul de „politica Românilor”. Desfid pe ori și cine să-mi dovedească contrarul. (Va urma).

CRONICĂ

Sibiin, 19 August n. 1897.

Din cauză, că în ziua de 20 August n. este impus prin lege repaus general, numărul proxim al foi noastre va apăre numai Sămbătă seara.

Ziua natală a M. S. Monarchului (ieri, 18 Aug. n.) s'a serbat ca în toate părțile și în Sibiin cu pompă cuvenită. Alături seara muzica regimentului de infanterie 31 a cântat în fața edificiului comunei de corp. Ieri dimineață s'au ținut pentru M. S. Monarchul servicii festive în toate bisericile orașului, ear' pe câmpul de exercițiu de lângă oraș a avut loc o mare paradă militară din partea întregii armate infanterie, artilerie și cavalerie, de prezent în Sibiin. După amezai, la 3 ore a avut loc la locuința comandantului de corp FML. Probst de Ohsterfi, un diueu festiv. În vremea diueului muzica militară a executat toatănta edificiu comunei de corp diferite piese.

Dar' n'a lipsit sărbătorilor nici nota neînțeleasă ce am observat și anul trecut. În samedenia de steaguri sășești și ungurești un *singur steag negru galbin falsăia pe un turn părăsit din piața mare*. De unde acest reos dinasticism, alas într'un oraș unde draguții de Sași (moderați) dețin puterea?!

Starea principelui Ferdinand. Se anunță din *Sinaia*, că starea A. S. R. principelui Ferdinand face progresele cele mai satisfăcătoare. A. S. Regală a eșit zilele acestea pe balconul palatului Foișor, unde a stat mai mult timp pentru a admira, după o lungă întrerupere, frumusețea împrejurimilor castelului. În puține zile A. Sa va pute părăsi palatul pentru a face preambulări.

Cramausel în Blaj. Ni-se scrie: Francezul Edmond Cramausel în călătoria sa de studiu a cercetat *Diminecă în 15 l. c.* și Blajul, vizitând toate instituțiunile noastre culturale. Dl Cramausel a rămas uimit, că într'un orașel atât de mic, precum e Blajul, sânt atâtea școli, și „i-a exprimat deplina sa îndestulare asupra celor văzute. În aceeași zi seara a plecat cu acceleratul spre Pest, voind să-și continue călătoria prin Zagrab, Fiume, Veneția, Milano, S. Gothard, Șvițera către Franța.

Necrolog. Subscrisa aduce cu adăncă durere la cunoștința numeroaselor sale rudeni, amici și cunoștinți trista știe, că Ioan Hossu, paroch și protopop gr-cat. al Coșognei ieri la 3 ore după amezai, în anul al 75-lea al profeției sale a dormit în Domnul. Rămășițele sale pămîntești se vor așeza spre repausul etern Miercuri în 18 August n. la 2 ore după amezai în cimiterul bisericii parochiale gr-cat. din loc. Coșogna în 17 August n. 1897. Fie-i țărna ușoară și memoria binecuvîntată! Jalnica familie.

— Subscrișii cu inimă frântă de durere anunță moartea iubitelui și neuitatului sofi, fiu, frate, afin și unchiu, Andreiu Truția, perceptor la sedria orfanală din comitatul Coșognei întemplantă în 17 August la 12 $\frac{1}{2}$ ore noaptea după un morb îndelungat, provăzută cu sântele sacrameinte ale moribunzilor în al 54-lea an al etății și 24-lea al fericitei căsătorii.

Înmormântarea rămășițelor pămîntești se va îndeplini în 10 l. c. st. n. la 10 ore a. m. în cimiterul greco-catolic din Bonț, ear' misa solemnă pentru odihna sufletului repausatului se va celebra în 20 August la 8 ore dimineață. Fie-i țărna ușoară și memoria binecuvîntată! Bonț, 11 August, 1897. Susan n. Lemenyi ca soție; Ioan Truția, ca tată; Ludovica Truția, m. Savoian și prunci; Sanfora Truția, m. György și prunci; Anica Truția, m. Chețian, ca surori; Vasilie Truția, ca frate; Iosif Lemenyi, Vasile Lemenyi, Anna Lemenyi, cu soțul seu; Alexie Pop și prunci; Romul, Sdonia și Anna, v. d. Maria Catona, cu fiecele sale, ca cumnați, cumnate și nepoți, Iosif Lemenyi, junior ca fiu și nepot.

Contra dinastiei sârbești. Principele Montenegro a primit zilele acestea la Cetinje o deputație secretă a radicalilor sârbi, cari l-au raportat, că sub dinastia Obrenovici situația Sârbiei a devenit insuportabilă.

Țarul pentru Poloni. Din Varsavia se știe de mare senzație. Se anunță ca sigur, că din prilejul vizitei sale la Varsavia Țarul va retrage printr-un ucaz toate dispozițiile excepționale luate după revoluția polonă din 1863 și va grația pe toți condamnații politici poloni.

„Kikeriki”... contra statului maghiar. Ministrul unguresc de interne, om atât de vigilant din punct de vedere „patriotic”, pe cât de volnic e din punct de vedere al dreptului, a comis alte două veteji... de hârtie. A interzis intrarea în Ungaria a foii umoristice „Kikeriki” din Viena și a ziarelui sârbesc „Srobo Banjanyina okolina” din Belgrad, pe vechiul clișeu, că ar fi primejdioase... statului unguresc!

Politie ungurescă. Foile ungurești scriu, că faimosul atentator la statua lui Hentzi din Buda, Ungurașul Szeless Adorján, refugiat dinaintea pedepsei în străinătate, a fost zilele trecute la Budapesta, unde l-a succedat păstreze cel mai strict incognito, deși vizita zilnic o cafenea, care... băjba de detectivi. Și oare se nu-l lăsată pe anarhistul patriot? E greu să crezi!

„Patriotism”. K. Sándor a fost învățător, diurnist, vice-notar, și totodată patriot bun. De nevastă primă s'a despărțit, pe a doua a părăsit-o. Ca să pună vîrf patriotismului, și-a maghiarizat numele în Szántó Sándor. Ca Szántó Sándor a fost denumit de matriculant reg. ung. Fără de a se despărți de femeia a doua, se căsătorește a treia-oară. Lucrul ce descopere și acum „patriotul” meditează în temnița din Enyiczke asupra desertăciunii patriotismului.

Vergani reabilitat. În afacerea Vergani-Schönerer partidul creștin social din Viena a ținut o consfătuire, al cărui rezultat a fost deplina reabilitare a lui Vergani, care în urma procesului și-a depus toate mandatele publice, rămânând simplu șef-redactor al foii „Deutsches Volksblatt”. O deputație de 10 membri ai partidului, conduși de deputatul principe Lichtenstein și de fostul primar Strobach, au predat la „Deutsches Volksblatt” o scrisoare a șefului antisemitelor, Dr. Luenger, de înțeles, că partidul persistă a avea cea mai desvîrșită încredere în Vergani. În urmăre se crede, că Vergani va candida de nou pentru mandatele, ce le-a depus, și va fi reales.

Povoii de... Neomaghiari. Cesta Neomaghiarilor crește și se sporește. În primul semestru al anului curent și-au maghiarizat numele 822 de papirici „patrioți”, dintre cari 475 de-ai... usturoiului. Ejen, că „nația singură alcătuitoare” se umflă ca broasca din proverb!

Andrée trăește. Despre neînfricatul aeronaut, a cărui moarte o plîngeau zilele trecute ziarele, o nouă știre — foarte îmbucurătoare și cu multă îndreptățire la adevăr, se vestește din Stockholm. Spre polul nordic a fost împușcat în porumb de poștă, care ducea o telegramă la Stockholm. Telegrama cuprindea cuvintele: „Am părăsit gradul 82. Avem drum bun în direcție nordică. Andrée”. Datul telegramei nu s'a putut satori.

Moartea unui ministru italian. Din Roma se telegrafează, că ministrul italian de justiție Cossa a răposat la Ovada. Puțin înainte de moarte el a scris și trimis regelui Umberto următoarea telegramă: „Muribund trimis Majestății Tale ultimul salut și expresia supunerii mele, care va înceta numai cu viața mea”. Conducerea provizorie a ministerului de justiție a luat-o prim-ministrul Di Rudin.

Culegătorii de litere în primejdie. E vorba de invenția unui Italian Guilaume Renato. Cu mașina electrică inventată de el culegătorii de litere sînt superflui, căci cu o ufeală nimitoare mașina însuși culege literele. O societate pe acțiuni, Electrical Monotyp Company, s'a înființat în America, care și-a pus de scop răspîndirea invenției lui Renato pe întreg roto-golul pămîntului. De se va dovedi, mari schimbări se așteaptă în arta tipografică.

O gentilă... pungășe. Poliția din Budapesta a arestat zilele acestea o gentilă domnișoară, *Fannicsky Erzsike*, impiegată poștală. Vina *frumoasei* domnișoare e, că și-a luat voea de a înștrăina dela oficial unde era aplicată, *frumoasa* sumă de 1250 fl. Amabila pungășe e de familie foarte bună; tatăl ei e consilier ministerial în pensie.

Florițele de ale administrației maghiare. Comitetul municipal al comitatului Nyitra a condamnat săptămîna trecută pe vice-comitele comitatului Moșon, Tóth Imre, la pierderea oficiului. De odată, cu el a judecat și pe cassarul comitatului, Modovics, la 100 fl. amendă, pe căd ceia lălați acuși: controlorul, fostul controlor, inspectorul de dare etc. au fost achitați. Numai comitele a mai lipsit din cunună.

Licitatie. La 23 Aug. n. 9 ore a. m. se vor licita la gara locală următoarele obiecte: 3 colete de cafea 180 kg; 2 butoaie de rum 260 kg, 1 butoiu de vin 137 kg, 5 mașini de cusut, 7 pături de fer, 5 lavoare de fer, 1 canapea și altele.

Furt pe tren. O pungășie foarte îndrăznească s'a comis de cîrînd pe un tren de dormit ce mergea dela Viena la Praga. În cursul nopții toți pasagerii au fost cu desvîrșire jefuiți. Li-s'au furat portmonee cu bani, unele foarte bine îndesate, apoi ceasornice, inele, giuvaere etc. Casul l-a descoperit între *Pardubitz* și *Kolín* un pasager, care trezit din somn, — toți dormeau — s'a pomenit fără portmoneul cu 6000 marce și a alarmat pe toți ceilalți pasageri, cari cu groază s'au văzut și ei jefuiți. S'a pornit imediat cercetarea și s'a constatat, că pasagerii au fost mai întîiu narcotizați, apoi jefuiți. De urma vinovaților nu s'a dat încă.

Concert militar. Cu concesiunea ministrului c. și r. de război va da capela militară a regimentului de inf. nr. 31 un concert la hotel „Împăratul Romanilor”. Venitul curat e destinat fondului pentru conservarea monumentelor celor căzuți în războiul din 1866 în Bohemia. Concertul se va da — la mese întinse — Vineri, începînd la 7^{1/2} ore seara. Intrarea 1 coroană.

Este un lucru cunoscut, că cu începerea anotimpului mai călduros, toate erorile și scăderile teintului se ivesc și așa li arată în formă neplăcută. Ca aparențele acestea se se poată delătura, recomandăm preparatele Ninon într-o mie de casuri recunoscute de bune, din farmacia orășenească în Timișoara a lui Teodor Albert. Facem atente pe damele acelea, cari doresc a avea un teint nemaculat, la inseratul de astăzi.

Știri mîerunte. O telegramă oficială din Londra anunță, că dl I. G. Kenedy, ambasadorul Angliei la Chili, este numit ambasador la București. — *Primatele Spaniei*, cardinalul Monescillo Biso de Toledo a răposat; în vîieță s'a distins prin o distinsă luptă contra Jidovilor. — *Ostrov*, oraș rusesc, a fost în mare parte pustiit de foc; 500 case arse, 4000 oameni fără sălaş. — În minele *Inasab* (lângă Saigótárja) o familie: tată, mamă și doi copii au murit înveninați de ciuperi. — La *Blumau* a derailat ieri un tren, foarte mulți răniți, doi grav. — Pe insula *Lissa* grasează teribil între sêraci lepra.

Din public.)*

Mulțumită.

La petrecerea dată în Iclodul-mare la 1 August n. au suprasolvit:

Dl Vas. Podoada (Cluj) 1 fl. 40 cr., Ilustr. Sa Bar. Montbach 9 fl. 20 cr., Ilustr. Sa Br. Józika Gyula 8 fl. 20 cr., G. Moldovan 1 fl. 20 cr., August Georgiu 80 cr., dl Albou (Cluj) 70 cr., Laika József (Lona) 60 cr., Terge Sándor 70 cr., Szimkovics (Válasut) 1 fl. 20 cr., M. Chechiche (Apahida) 80 cr., Suci Toma (Buză) 40 cr., M. Chimpean (Gherla) 50 cr., N. Pop (Loșard) 40 cr., I. Silași (Gherla) 70 cr., V. Baldi 20 cr., Elia Moga (Apahida) 20 cr., Chintean, teolog 20 cr., Moldovan (Gherla) 20 cr., Szabó Ferencz pleb. 20 cr., I. Richter 20 cr., I. Birlea 20 cr., Voith Ger. (Gherla) 20 cr., N. Tine (Gherla) 20 cr., M. on. d. Ioan Hafağan (Dirgea) și Corioian Sabiu (Doboca) și-au rescumpărat bilețul de intrare cu câte 1 fl. Primească toți acești domni cele mai sincere mulțumiri. Dumnezeu le răsplătească înmîit, pentru că la un scop nobil au contribuit atât de generos.

Pentru comitet:
i—m.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu este responsabilă.

Posta redacțiunii.

Dlul I. P. în Turda. Raportele despre petreceri le publicăm bucuroși grațuit. Dările de seamă despre încasări și suprasolviri precum și mulțumirile publice se publică pe lângă o taxă mică, în proporțiune cu lungimea publicațiunei.

Dlul Crefulescu. Mulțumită; pe Săcuți vi vom lua la rînd mai tîrziu. Acum n'avem vreme de ei. I. Br. în Bozoviciu. Pentru postul de contabil publicați concurs; așa fac toate institutele „Întoarcere?” — Vom folosi-o cu unele adăuse; Sîntem foarte îmbulziți. Caransebeș. Cît ce-i vom pute face rînd. Dlul A. G. S. Loco. Știrea de senzație a surpins mult; categorică desmîntire.

Mai nou

Din Bucovina.

Correspondentul nostru vineze ne anunță, că deputații bucovineni se află acum în capitală. Relațiunile partidului român din Bucovina cu cabinetul Baden nu sînt cele mai bune, înasprinduse în timpul ultim în mod semnificativ. În sinul partidului există un curent care înclină mai mult la o înțelegere cu fracțiunile germane.

Acest curent pare a necesita pe deputații naționali a căuta un *modus vivendi* cu opoziția și a întoarce apoi spatele maiorității parlamentare, din care fac momentan parte.

În acest chip își explică correspondentul nostru prezența deputaților bucovineni la Viena.

Faure la Țarul.

Eri la 8 ore a plecat președintele republicii franceze la *Dunkirchen*, de unde va continua călătoria la S. Petersburg. Faure e însoțit de ministrul afacerilor străine *Hanotaux* și de admiralul *Gervais*.

Tribuna Literară.

Informațiuni.

Apel literar. Sub titlul „Oglinda inimii mele” am intenționat tipărirea și edarea poeziilor mele, deja apărute în unele foi, și venitul lor să-l fac baza unui fond pentru cutare școală lipsită de mijloace din gremul consistorului oradan și care fond din timp în timp și după împrejurări să-l mărunțeze.

„Omul propune, Dumnezeu dispune.” În calea propusului meu stă înfrunțat un obstacol, ce din propriile-mi puteri e dificil de delăturat, ci numai prin ajutorul fraților li voi pute delătura. Acel obstacol e lipsa de mijloace materiale: lipsa pecuniară.

Deși poeziile mele nu sînt productul fantasiei unui spirit genial, dar considerînd scopul, pentru care am destinat venitul lor, cred că frații Români, din mîna, în mîna vor contribui la ajungerea scopului meu salutar.

Drept aceea apelez la simțul de iubire al inimilor fraților Români, rugându-i să binevoască a grăbi prenumerînd opusculul din chestiune, ce e în prospect de a se tipări și care estînzîndu-se aproximativ pe 130—40 pagine va costa numai 50 cr.

Eventual rog a mi-se adresa la cancelaria spect. domn Aurel Suciu, avocat în Arad.

Arad, 18 Aug. n. 1897.

cu stimă:

Gavril Bodnariu.

Bibliografie.

Studii Literare.

Revenim la valoroasa carte a dlui profesor *Teodor Raica* din Ploesti, pentru că s'a atragem asupra-i atențiunea tuturor cărturarilor noștri, mai ales însoșă profesorilor și dascălilor români, dela cari asemenea cărți n'ar trebui să lipsească.

E destul, deocamdată, să arătăm cuprinsul bogat al acestui volum de peste 160 pagine. El conține: (partea I) un studiu critic intitulat: *O gramatică parodie* (pe 54 pagini), apoi: *Veacul al XVI. Limba și literatura Românilor de A. Lupul-Antonescu*, asemenea un articol critic. Urmăzînd în fine cel mai bogat și mai interesant studiu: *Codrul frate cu Românul* un studiu asupra doinei române, plin de observații originale și frapante, tratat cu mare pricepere în mod științific. Acest tractat are 2 părți: „Colonizarea” și „descălcare”, și prezintă o lectură foarte multumitoare, care deșteaptă în mintea gînditoare mulțime de idei asupra raportului gîngăș, ce se manifestă, prin poezia populară, între Români și codrul verde (Frunză verde, ... foaie verde).

Partea ultimă (IV) a cărții cuprinde un studiu filologic asupra prepoziției „de”. Este o completă monografie a acestei particule așa de deasă și așa de cu multe înțelesuri în limba noastră. Eată titlul acestei părți: *Selecțiunea graiului; „de” ca prepoziție; raporturi casuale; „de” ca adverb; „de” ca pronume; „de” ca conjuncție.*

Credem, că și din aceste puține notițe iubitorii de studiu limbii române vor pricepe însemnătatea acestei cărți, care mai are și rara însușire de a fi estîmă în raport cu valoarea sa. Costă numai 75 cr., și se poate procura dela librăria societății noastre pe acțiuni „Tipografia”.

Musică. Au apărut în edițiune litografată 4 piese musicale aranjate pentru cor mic de dl *Val. Magdu*: „Iorghina”, cîntec popular de prin părțile ungurene și bănețene (cîntec); „Dorule o dorule”, cîntec popular de sub podgoriile aradene (cîntec); *Nusca*, pe melodia dansului „Pe picior” din Bănat (sextet) și „Foaie verde tiriplic” cîntec popular de pe șesul Bîrsei (cîntec). Se află de vînzare la autor în Arad. Prețul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

„Naționalitatea.” Societatea noastră „Tipografia” a scos într-o eleganță broșură interesantul studiu de *Max Nordau* despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri; limbajul frumos, în care „Rosmarin” al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii noștri, căci în „Tribuna” s'a publicat mai întîiu. Vorba era numai, ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămîna resfirate prin atîția numeri de ziari, ci să fie colectate într'un mînușchiu, mai accesibil la cetit și meditat. Aceasta a implinit-o „Tipografia” când a retipărit articolul din „Tribuna” în broșura de față. În estensiune de 40 pagine, tipărite frumos pe hîrtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografie” soc. pe acțiuni în Sibiu.

La librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

„Memorial”, Archiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea	fl.	1.30			
„Doina”, conf. ținută la ateneul din Bîrlad, de Măndrescu	„	—28			
„Critice” 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I și II. 2 fl. — cr.	„	4.—			
„Poveștile Bănatului”, de Căntana	„	—30			
„Literatura popor. română”, de Gaster	„	2.50			
„Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou”, de Dr. Iuliu Olariu	„	2.50			
„Cersitorul”, dramă în 2 acte de Livescu	„	—50			
„Studii Critice”, de Ghera. Vol. I și II. 2 fl. 20 cr.	„	4.—			
„Higiena română”, de Dr. Leo Murășianu	„	1.—			
„Izvoade”, de Demetrescu	„	4.—			
„Trandafiri și vioarele”, de Pop-Retegănu	„	—60			
„Din Moldova”, schițe de Kotzebu	„	1.—			
„Floarea din Firenze”, de Livescu	„	—50			
„Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul”, de Nicolae Bălcescu	„	2.—			
„Trăvnițe”, 10 piese Slovacesti Vol. I și II. 1 fl. 50 cr.	„	3.—			
„Scerile părinților apostolești”, de Dr. Iuliu Olariu	„	—70			
„Merinde dela școală”, de Popa	„	—60			
„Despre influența impregiurării”, de Panait Zosin	„	—50			
„Memorii din timpul războiului”, de Georgescu	„	—88			
„Pui de lei”, poezii eroice, de Nenitescu	„	1.—			
„edite de gală	„	2.—			
„Poesii”, de Macedonski	„	2.—			
„Copii de pe natură”, de Negruzzi	„	1.50			

La comanda de afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Căldadarul zilei.

12 August n. 1897

Julian: S. Muc. Emilian.

Gregorian: (f. S. Stef. R

Soarele: răsare 5.02, apune 3.18

Sosii în Sibiu.

În 19 August n. 1897.

Hotel „Împăratul Romanilor”. E, înceze cu fiica, oficial din Orăștie; Domaș, preot din Kis-Torak; Engel cu soția din Olmütz, H. Comanescu din București, Weisortel din București, Grof A. Teleky din M. Ujvár; Grof Teleky din Drasso, Vertan din Mako, Zeik din Diod, baron Vessély din Budapesta, Wittmann din Viena, toți sublocotenenți; V. Petri din Năsăud; M. Blonder din Gyula, Burschik din Budapesta, Spazierer din Viena, Fr. Mayer din Viena, Schöpberger din Aiud, toți comercianți

Hotel „Neurhrer” Baschet, proprietar din București; Lauterbach, maior din Făgăraș; Grünfeld din Viena, Berzi din Schenitz, locotenenți în rezervă; F. Beiz, voiașor din Oeburg.

Hotel „Meltzer”. Andriescu, privatier din Rîu-Vadului; G. Trolovics, căpitan din Viena; K. Zinz, student din Bistrița; Marian Petru din Sângeorgiu.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Aug. n. 1897.

Sămînțe		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo
		dola	până	dola	până
Grâu					
Bănățenească vechie	75	—	—	76	10.50 10.65
Grâu dela Tisa	75	—	—	76	11.5 11.85
Grâu „Pesta	75	—	—	76	11.70 11.80
Grâu de Alba-Rog	75	—	—	76	11.70 11.80
„Bacfa	75	—	—	76	11.80 11.90
Grâu ung. de Nord	75	—	—	76	—
Sămînțe, vechi ori noue		Sotul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr	
			dola	până	
Săcăr			70—72	8.55	8.5
Orz	de năut		80—82	6.10	6.60
„	de vînzare		82—84	6.30	7.80
„	de bere		84—86	8	10.—
Ovăs	—		88—90	6.80	6.50
Cucuruz (porumb)	băncă		—	4.95	5.05
„	de sămînțe		—	4.85	4.95
Meu	—		—	4.10	4.50
Hrigoș	—		—	—	—
Grâu		Sept.-Oct.	11.25	11.25	—
„Cucuruz		Mart.-Apr.	5.66	5.65	—
„		Maiu-Iun.	4.96	4.97	—
Ovăs		În ie Aug.	—	—	—
„		Mart.-Apr.	6.17	6.20	—
„		Oct.	—	—	—
Produse diverse		Sotul	Cursul		
			dola	până	
Preț pe 100 kilograme.	Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—	—	—
	„	roșie	—	—	—
	Oleu de rap.	rafinat	—	—	—
	Uns. de porc	dela Pesta	58	59.—	—
	„	dela țeară	—	—	—
	Silăină	svetăntă	—	—	—
	„	afumată	58	60.—	—
	Său	—	—	—	—
	Prunc	—	—	—	—
	Lieter	slavon nou	—	—	—
„	bănățenească	—	—	—	
„	brută	—	—	—	
„	galbină străcurată	—	—	—	
Ceară	de Rosenau	—	—	—	—
S p i r t					Bani
					Marșă
Brut, pentru rafinării					14.75 15.—
Rafinat, pentru comercianți mari					52.50 53.—
Brut, „ „ „					50.50 51.—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 19 August n. 1897.

Hărte-monetă română	Cump.	9.46	vînd. 9.50
Lire turcești	„	10.65	10.71
Imperiali	„	9.50	9.60
Ruble rusești 100	„	126.60	127.—
Galbeni	„	5.18	5.62
Napoleon-d'ori	„	9.48	9.58
„(rusești)	„	9.46	9.10

Bursa de Budapesta.

Din 13 August n. 1 97.

Renta de aur ung. 6%	—	—
„ 4%	122.95	—
„ val. cor. 4%	100.40	—
Împrumutul căilor ferate ung.	102.60	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	122.60	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	123.25	—
Bonuri rurale ung.	98.95	—
„ croate-slavone	98.80	—
Obligațiunile desp. regalilor	101.75	—
Împrumut cu premin ung.	155.—	—
Leasuri pentru regularea Tisei și Seghedin	142.—	—
Renta de hărte austriacă	102.0	—

Nr. 77 ex. 1897
„Hebe“.

[1894] 6—10

„Hebe“

primele isvoare minerale de sodiu și potasiu din Europa este apa bicarbonată alcalină din Sângeorgiu-român (Oláhszentgyörgy) în Transilvania.

Apa s'a analizat de Dr. Folbert în 1858, Dr. Ludvig în 1885 și de Institutul de chimie universitar din București în 1897.

După chimistul Dr. Folbert sursile din Sângeorgiu întrec pe toate celelalte cunoscute pe baza conținutului lor atât de avut în săruri, alcaline, muriatice, bicarbonatate.

După Dr. Sigismund de Hlănor apele minerale din Sângeorgiu foarte avute în bicarbonate și cloruri de sodiu și potasiu se folosesc cu mare succes contra: frigurilor învechite, boalelor de ficat și de splină, slăbirea aparatului (tabului) digestiv, funcțiunilor intestinale, hamorhoidelor, anomaliilor menstruale, blenorhoelor uretrale, a catarelor cronice de plămâni și uter, petrelor vesicale renale, scrofulelor, a tot soiul de debilități nervoase, hypochondriei și a histeriei etc.

După Institutul de chimie universitar din București: „Considerând abundența carbonatului de sodiu și a acidului carbonic liber, apa din Sângeorgiu-român trebuie clasificată între apele cele mai bune bicarbonatate alcaline, și ca un alt moment avantajos, se prezintă conținutul de cloruri (Jodure)“.

Beutură excelentă și recoroitoare se poate folosi și amestecată cu vin.

Depositar principal la Lazar Savojiei în Bistrița. Depositar în provincie: „Concordia“, societate comercială, Ludvig Fuchs în Sibiu, David Savojiei în Beclan, Leo Engelbert în Năsăud, Carl Fronius, Traugott Koos în Reghinul-săsesc, Simon Ferenz în Murăș-Oșorhei, Dr. Wilhelm Wagner în Teaca, S. B. Löbl în Lechința, Zabolik Gábor în Reteag, Rosenzweig Jacob în Décs, Konya Sándor, Szele Márton în Cluj, Márkus Retter în Dorna-Vatra, Irg. Korbász Gyogyszertár în Oradea-mare etc.

Cu ordinațiunile serviciului sanitar superior din România dela nr. 11.844, 11.847 din 1897 s'a permis și în România importul acestei ape.

Prețul unei sticle de litru în Bistrița este 6 cr.

Direcțiunea societății acționare „Hebe“ în Năsăud.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Toate scrierile profesorului Dr. Weigand despre Români

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români). Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Români din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care se înterează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru nespecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă fl. 6.20
2. Vol. II. (Völkertliteratur), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă fl. 5.—
3. „Vlach-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., cu 4 ilustrațiuni, fototipie, costă fl. 2.25
4. „Die Sprache der Olympo-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă fl. 1.85
5. „Raportele anuale despre seminarul filologic român din Lipsa“, conținând lucrările dlui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români: „Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă fl. 1.85
6. „Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă „ 2.80
7. „Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă „ 3.80

Cartea de sub nr. 1, vol. I. e pentru toți Români inteligenți; celelalte se recomandă bărbatilor de specialitate. Toate sunt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografie“, societate pe acțiuni.

La Librăria „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu,
se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tânăr“ de Aloisius Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiune de Bolanden (45 pag.) fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
- „Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
- „Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.
- „Din goana vieții“, ediția III. (1895). fl. 1.75.
- „Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
- „Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
- „Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru Tipografia, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut toamă și se află de vânzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

în

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți intermitenți în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

Se vinde numai calitatea cea mai bună.

Secretul frumseții istorice Ninon de Lenclos vine la tapet,

pentru-că un mijloc neîntrecut, absolut nestrăicător, de efect sigur, contra petelor de soare (pistru), alunelelor, asprimii pielii, precum și în contra ori-cărui neplăceri a teintului este

Pomada Ninon

(cea mai bună pomadă din lume).

Prețul unui borcănaș dimpreună cu instrucția de întrebuințare este 60 cr.

Ori-care damă cu grije întrebuințează pudra. O pudră în adevăr bună trebuie însă să aibă însușirea, ca să producă efect fără să bată la ochi, trebuie să poasădă cea mai înaltă perfecțiune în fineț și nu e permis să conțină nici în cea mai mică măsură ingrediente stricăcioase. Pudră de bai, salo și de zi, care corespunde și celor mai riguroase pretențiuni, este pudra Ninon, care se lipește de piele, fără să fie văzută și dă îndată teintului albastru, lucire și fineț. Este compusă din rubinate cu totul nestrăicătoare, face pelea elastică și moale ca mătasa, o scutește contra influenței stricăcioase a soarelui și a aerului și prin aceasta teintul se păstrează fin și proaspăt până la adânci bătrânețe. — În alb, roz și galbeniu, cu 1 fl. cutia.

Aether pentru podagră și reumatism. Unic în felul său! Un leac sigur, bun, și care are efect grabnic, contra podagrei, reumatismului, frânturilor, durerii de nevol, tremurăturii, paralizei, caderii mușchilor, ischias, slăbiciunii și amorțelii mâinilor, picioarelor, șelelor, contra durerii de mușchi provenită din curent, căreilor, junghiurilor etc. folosește aetherul pentru podagră și reumatism. Are efect bine făcător, sistază durerea, întărește și dă putere, punând capăt suferinței. Un borcan mare 1 fl. un mic 50 cr.

Scrisori nenumerate de mulțumită din cercurile cele mai bune ale societății garantează bunătatea acestui leac.

Recaș, 4 Martie 1896.

Numai Aetherul pentru reumatism al d-voastră 'mi-a făcut sănătoase membrele. Vă sunt pentru totdeauna recunoscător.

Stadlau lângă Viena, 3 Mai 1896.

Din probatele d-voastră preparate Ninon Vă rog a-mi trimite cu rambursă; 5 pomade, 2 apă de spălat, 2 săpun și 2 pudră.

Cu stimă Peovich.

Párdány, 21 Aprilie 1896.

Dlui Teodor Albert în Timișoara. După-ce am aflat, că preparatele Ninon până acum sunt cele mai bune, Vă rog a-mi trimite încă următoarele: 2 borcănașe pomadă Ninon, 1 butelie de apă Ninon, 1 pudră Ninon, 1 săpun Ninon.

Cu stimă ved. Sofia Petrov.

Budapesta, 6 Mai 1896.

Vă rog a-mi trimite imediat 4 borcănașe de pomadă, 1 apă de spălat, 1 pudră roză, cum le-am procurat totdeauna dela d-voastră fiindcă preparatele de Ninon le aflu de cele mai bune.

Spieß Catifa, strada Ullő 19.

Depositar pentru Sibiu: farmacia I. C. Molnar, str. Cisnădiei 59.

Budapesta: farmacia Török; Brașov: farmacia Victor Roth; Bistrița: farmacia orașenească „La Vulturul negru“; Reghinul-săsesc: farmacia Wermescher; Făgăraș: farmacia „La Hygea“; Craiova: farmacia Contesveller. Unde nu se află, se se comande direct dela

Teodor Albert, farmacie orașenească,

[1281] 15—15

Timișoara (Ungaria sudică).

Cumpărați direct dela isvor; astfel cruțați jumătate din preț!

The International Mercantile Association, 31, Cannon Str. London E. c.

Directorii numitei societăți comerciale au decis în ședința din 1 Iunie sub Nr. 1258 înființarea unei secțiuni la centrala de aici, care se va ocupa cu toate afacerile comerciale pentru Austro-Ungaria, îngrijindu-se de exportul produselor engleze și de importul produselor de acolo. Societatea a încheiat cu mai multe fabrici următorul contract: toți articlii puși în comerțu se fie notați cu prețurile originale de fabrică, expedarea se se întempe numai pe lângă bani gata și în fine, toți acei articli, cari n'ar core-punde, se fie reprimiți și schimbați, cu alții, ori apoi se se returneze banii, dar' numai în cazul, când marfa nu a fost tăiată din bucată, ori n'a fost însemnată într'un mod deosebit la expresia dorință a cumpărătorului.

Prețuri pentru orologioare de buzunar remontoir în val. austr. netto:

Nr. 250. Orologiu anker de argint, cu capac dublu, gravat simplu balansa de compensație, lucru excelent, cu rubine	fl. 14.50	Nr. 74. Același din aur de 14 k., ciselat, foarte elegant	fl. 17.50
„ 127. Orologiu anker aurit cu capac dublu, gravat foarte elegant, în 2 mostre: cu stele ori cu flori, de 2 mărini, pentru doamne și domni. Platat 3/4, cu rubine, balansa de compensație. Orologiu minunat, poate dura ani	„ 22.—	„ 105. Orologiu de argint, câlindar pe veci, arată nu numai cu acuratețea timpului obișnuit, ci și ziua, săptămâna, luna, datul și fazele lunii, cu sticlă tare deasupra arătătoarelor; produs foarte perfecționat, gravat simplu costă numai fl. 28.50. Același orologiu din aur de 14 k., ciselat fl. 99.—. Din aur de 28 k., fl. 124.—. Cu capac dublu masiv din aur de 14 k., fl. 124.—. Cu capac dublu din aur de 18 k., foarte masiv și elegant	„ 62.— „ 175.—
„ 495. Orologiu anker de aur 14 k., ciselat, sticlă tare de cristal deasupra arătătoare or. Product excelent	„ 49.—	„ 150. Orologiu Chronograph de repetiție, din aur de 14 k., necislat, fiind vîrită pentru întărirea capacelor, dublu o foită de metal. Apăsând pe buton, începe arătătorul chronographului să alerge, apăsând eară, stă arătătorul pe loc și la o a treia apăsare sare la locul seu. Mechanismul de repetiție e independent și repetăză bătăile de câte-ori apăsăm; foarte potrivit pentru de-a cunoaște timpul noaptea, neavînd trebuință de lumină. Product de precizie cu toate îmbunătățirile. Orologiu, care nu se poate căpăta nicăiri sub 300 fioini; preț extraordinar de fabrică	„ 79.— „ 148.—

Toate orologioarele noastre de aur le putem lîfera cu monograme, litere, ori nume; alte gravări artistice costă 10 fl. mai mult.

Oroloage pentru dame, toate remontoir.

Nr. 556. De argint, gravat frumos, cu sticlă tare, elegant	fl. 9.—	Nr. 650. De aur, 14 k., ciselat, capac dublu, gravat foarte elegant și cu email. Ceva într'adevăr frumos, ce valorează 110 fl. pentru	fl. 55.—
„ 600. Același cu capac dublu, Anker, rubine	„ 14.—	„ 672. Același, mult mai elegant cu 3 sîguri (în horă), orologiu, care nu se poate căpăta nicăiri sub 150 fl.	„ 65.—
„ 602. Același, gravat mai fin, în formă de scoică	„ 17.50		
„ 604. De aur, 9 k., ciselat, sticlă groasă, cu broșă de aur	„ 23.—		
„ 608. Același din aur de 14 k., ciselat, cu broșă de aur	„ 30.—		

Afară de acestea, avem încă multe alte orologioare începînd dela 4 fl. până la cele mai perfecționate și scumpe cu chronograph, repetiție, oară, pătrar și minute, câlindar vecinic și arătător de timp, totul concentrat într'un singur orologiu, care costă și până la 3000 fl., noi însă le expedăm cu prețul jumătate. Și marfă cu diamante și alte petri scumpe, indeosebi pentru doamne, dăm cu prețul jumătate, rugăm deci pe p. t. public să se adreseze cu încredere către noi.

Fiecare orologiu e cercetat cu cea mai mare grije înainte de expedare, garantînd pe timp de 5 ani.

Aur și argint vechiu, bijuterii vechi primim în schimbul plății, după-ce vor fi examinate și prețuite de noi. Neîndîm mulțumiri cu prețuirea noastră returnăm obiectele.

Lanțuri de orologiu, aur 9 k., fl. 1.15; 15 k. fl. 1.85; 18 k. fl. 2.— per gram, atât pentru doamne, cât și pentru domni. Argint 25 cr. per gram.

Postavuri și stofe de haine

pentru domni și dame, mustrele cele mai nouă, moda ultimă, începînd cu desenul cel mai ordinar, până la cel mai fin. Materie de iarnă și de vară pentru fracuri și haine de salon, toate calitățile, pentru rinduri întregi bărbătești, materie de pantaloni, materii pentru haine femeiești, iană și bumbac, 1000 de mostre de diferite calități. Prețurile atât pentru materiile bărbătești, cât și pentru cele femeiești variază între 50 cr. și 25 fl. pe metru.

Mostre putem trimite numai dacă ni-se spune anume, ce se dorește și cu ce preț.

Mașini și aparate

Mici mașini de economie, invenția cea mai nouă, fără vapor (fără căzan), întocmite foarte simplu, putînd fi așezate ori-unde ca ori-și-ce cuptor simplu de fer. Încălzirea cu lemn, coks, cărbune, gaz și petroleu. Prețul pentru 1/10 putere de cal (putere firească) în greutate de vre-o sută cincizeci chgr. 245 fl.; pentru 1/4 putere de cal, greutate cam 320 chgr., fl. 374; 1/2 putere de cal, greutate cam 600 chgr. fl. 500.—. Mai mari după învalia.

Aparate de uscat, pentru sîbirea a tot felul de poame și legumi. Recomandabile indeosebi pentru uscarea de prune, carne, produse chimice etc. întocmite în 4 mărini deosebite. Numărul cel mai înalt poate usca într'o lună la 200.000 chgr. prune, cel mai mic la 30.000. Prețul: numărul cel mai mare 2558 fl.; Nr. 2, fl. 1760; Nr. 3, fl. 1450; Nr. 4, cel mai mic, fl. 1150.—

Ori-care fel poate fi trimis în timp de 4 săptămîni dela ziua comandei.

Ori-ce alt fel de mașini etc. pentru scopuri industriale se pot comanda la noi, numai se ni-se descrie amănunțit aceea-ce se dorește. Noi plătim porto pentru toate mărfurile și sîntem gata să plătim și vama, dacă ni-se trimite cu 15% mai mult. Toți articlii se aduc atunci. fără nici o cheltuială la casa celui-ce a comandat, care n'are să poarte nici o grije, intrucît nu se dispune altminterlea.

Banii ni-se pot trimite în bancnote austriace și în epistole recomandate, ori apoi prin ori-ce bancă cu mandatul se ni-se plătească aici. Ne rugăm a alătura la comanda suma banilor, ori a a asigura într'altfel, rămînînd în cazul contrar ori-ce comandă neconsiderată.

Ni-se poate scrie în limba germană, sîrbească ori maghiară. Toate epistolele se se francate în daajuna, altminterlea nu se primesc.

Epistole, comande și bani se se trimită la domni directori dela

International Mercantile Association, 31, Cannon Str. London E. c.

Vînzători buni (agenți) se caută pentru ori-și-unde, plătindu-se proviziune mare. Pentru mostre, dacă sînt de preț, trebuie se se depună cautiune.

Cunoștințe comerciale nu sînt de lipsă. Ori-și-cine ni-se poate adresa.

Ofertele pentru export de produse de acolo vor fi considerate, comandele pentru mărfuri vor fi în genere primite și îndeplinite cu promptitudine.

[1653] 5—6

NB. Comande mai mari în românește se pot face prin mijlocirea Librăriei „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.